

Działalność Muzeum Polskiego w Ameryce (MPA) w latach 2013-2014

MPA składa się z trzech zasadniczych części: archiwum, biblioteki i muzeum.

Archiwum MPA

1. Zakończenie prac nad przygotowaniem do druku pierwszego w historii *Przewodnika po zasobie archiwum MPA*.

- Prace nad opracowaniem zasobu archiwum MPA, przy współpracy archiwistów delegowanych przez Naczelną Dyрекcyję Archiwów Państwowych (NDAP) - ostatnio realizowane w ramach programu Ochrona Dziedzictwa, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN) - trwające od 2000 roku.

- Prace nad weryfikacją i uzupełnianiem bazy danych oraz ewidencją zasobu archiwum MPA, zostały (do potrzeb wydania przewodnika) ukończone w listopadzie 2013 r. Aktualnie opracowywany zasób stanowi ponad 300 zespołów archiwalnych. Zgodnie z zaleceniem dyrektora naczelnego Archiwów Państwowych, pierwszy w historii *Przewodnik po zasobie Archiwum MPA* przygotowany przez archiwistę z Lublina, p. Edytę Targońską, pod redakcją naukową dr Anny Krochmal, miał się ukazać w 2013 roku. Trudności (niezależne od MPA), nie pozwoliły na realizację tego planu. W aplikacji do NDAP zawarliśmy prośbę o udzielenie pomocy w zakresie przygotowania tej ważnej dla nas publikacji do druku, do końca 2014 roku oraz pomocy w jej wydaniu do kwietnia 2015 roku. Przewodnik byłby nieocenioną publikacją, gdyby mógł być udostępniony przy okazji obchodów jubileuszu stulecia Biblioteki MPA oraz 80. rocznicy decyzji o założeniu Archiwum i Muzeum ZPRKA, podjętej 15 października 1935 roku. Ze względu na objętość zasobu, wskazane jest, aby powstały dwie publikacje – jedna w języku polskim, druga w języku angielskim. Wydanie *Przewodnika po zasobie Archiwum MPA* jest sprawą priorytetową, ze względu na możliwość upowszechniania wiedzy o zasobie Archiwum MPA w środowiskach naukowych tak w Polsce, jak i w Stanach Zjednoczonych.

2. Dalsze prace nad porządkowaniem, ewidencjonowaniem i opracowaniem zasobu Rady Polonii Amerykańskiej (RPA). Konieczne jest delegowanie na dłużej archiwisty z Polski.

- Akta Rady Polonii Amerykańskiej będącej centralną organizacją charytatywną Polonii w Stanach Zjednoczonych, są największym i jednym z ważniejszych zespołów przechowywanych w Archiwum Muzeum Polskiego w Ameryce, (6798 j.a. – 114,91 mb.). Prace nad porządkowaniem zasobu, siłami archiwistów delegowanych z Polski rozpoczęto w 2006 roku ale na przestrzeni ostatnich lat prowadzone są nieregularnie. Zakończenie tego projektu jest priorytetem dla Archiwum MPA.

3. Na remont pomieszczenia w obrębie archiwum, który zapewni odpowiednie warunki przechowywania, czeka między innymi opracowana kolekcja Tadeusza Kościuszki i inne kolekcje specjalne.

4. Nieustannie trwa ewidencja zasobu, który ze wzg. na uproszczone procedury ewidencyjne w przeszłości, brak rąk do pracy czy trudności lokalowe, nie został dotąd opracowany.

Dział Dokumentacji Wizualnej i Digitalizacji oraz Archiwum Fotograficzne MPA

- Kontynuacja katalogowania oraz digitalizacji fotografii archiwalnych w programie muzealnym PastPerfect

- Katalog PastPerfect online: <http://pma.pastperfect-online.com/35166cgi/mweb.exe?request=random>

Link do powyższego katalogu jest już aktywny choć baza danych jest jeszcze testowana przed umieszczeniem jej na stronie MPA, co nastąpi przed końcem 2014 roku. Projekt ten został dofinansowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych za pośrednictwem Konsulatu RP w Chicago.

- Trwa opracowywanie planu konserwacji wybranych najbardziej wartościowych fotografii. W 2013 roku zostały zakonserwowane dwa cenne, unikatowe obiekty z kolekcji: Kolaż z portretem chicagowskiej śpiewaczki operowej Róży Kwasigroch z 1918 roku oraz fotografia panoramiczna przedstawiająca poświęcenie szkoły parafialnej Św. Stanisława Kostki w 1908 roku. Koszty konserwacji pokrył prywatny sponsor.

- Dzięki stopniowej digitalizacji zbiorów fotografie obiektów z kolekcji MPA są coraz częściej wykorzystywane w różnorodnych projektach. Na liście klientów, którzy wykupili licencję na jednorazowe użycie fotografii ze zbiorów MPA w 2013 roku są m.in.: The National Park Service, Fort Pulaski, PBS WTTW kanał 11 telewizji publicznej, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP, Muzeum Emigracji w Gdyni, Amerykafilm, Polish Club of San Francisco oraz wielu indywidualnych badaczy i autorów.

Biblioteka MPA (BMPA)

- Sukcesywne katalogowanie zasobu BMPA (około 100 000 woluminów), progresywne i retrospektywne – katalog online MAK + posiada 7060 egzemplarzy (<http://www.makplus.pl/katalogowanie/index.html?selectedBib=959&short=t>) i codziennie dodawane są nowe tytuły. W katalogach kartkowych skatalogowanych jest około 70 000 woluminów (w tym w starym systemie komputerowym Card Master Plus znajduje się ich około 30 000).

- Przyjmowanie dotacji książkowych i ich cyrkulacja wśród czytelników BMPA oraz przygotowywanie duplikatów do wyprzedaży.

- Katalogowanie kolekcji czasopism.

- Opracowywanie cymeliów potrzebnych do publikacji jubileuszowej BMPA, odpowiednia ich dokumentacja.

- W dniach 17-18 kwietnia 2015 planowane są obchody 100-lecia Biblioteki Muzeum Polskiego w Ameryce. 17 kwietnia będzie miało miejsce otwarcie wystawy okolicznościowej poświęconej bibliotece, a 18 kwietnia – uroczysty bankiet.

W najbliższym czasie:

- Rozpoczęcie prac przy remoncie pomieszczenia przeznaczonego dla cymeliów bibliotecznych w bezpośrednim sąsiedztwie biblioteki. Zakupienie półek przesuwanych, gdyż tylko one pozwolą zgromadzić w tym pomieszczeniu większą liczbę książek.

- Przygotowanie publikacji jubileuszowej BMPA dot. najcenniejszych książek ze zbiorów BMPA do publikacji przed końcem 2014 roku – przyjazd specjalisty do starych druków z grantu MKiDN na wniosek BN w październiku 2014; przetłumaczenie jej na język angielski. Przygotowanie wystawy mobilnej m.in. z zebranych do druku materiałów dotyczącej stulecia BMPA, która

cyrkułowałyby po placówkach w Polsce i została wystawiona podczas obchodów 100-lecia w Ameryce.

- Wykupienie członkostwa, czyli przyłączenie Biblioteki MPA do systemu katalogu światowego OCLC i World Cat, wynegocjowanie porozumienia pomiędzy MAK + i OCLC. Zakładane cele to propagowanie unikatowych zbiorów Biblioteki oraz wzrost dostępności do informacji dotyczących poloników amerykańskich i umożliwienie rozpoznawalności biblioteki przed jubileuszem stulecia jej istnienia - w 2015 roku .
- Opracowanie materiałów promocyjnych jubileuszu BMPA i uaktualnienie strony internetowej BMPA.
- Kontynuacja dalszych prac nad konserwacją starych druków BMPA
- Wydanie dwujęzycznej publikacji jubileuszowej BMPA – początek 2015 r.

Kolekcje specjalne BMPA

Kolekcja starych druków

Kolekcja starych druków obejmuje ponad 200 woluminów. Ze względu na stan zachowania książki te są poddawane konserwacji.

Pieniądze na konserwację pozyskiwane były poprzez następujące przedsięwzięcia:

- Dochód z koncertów fortepianowych
- Artykuły o potrzebie konserwacji starych druków publikowane w polonijnych czasopismach i muzealnym periodyku
- Innego typu akcje mające na celu pozyskanie sponsorów, np. Bal Letni
- Współpraca z Konsulatem Rzeczypospolitej Polskiej i pozyskanie grantu Ministerstwa Spraw Zagranicznych
- Katalogowanie najstarszych książek w bibliotecznym systemie MAK+ (we współpracy z MKiDN), umożliwiającym dostęp on-line, sporządzanie szczegółowego opisu bibliograficznego tychże woluminów idzie w parze z konserwacją i katalogowaniem.

Kolekcja muzyczna

W kolekcji muzycznej znajdują się druki muzyczne (nuty), płyty dźwiękowe, rolki pianolowe i inne formy zapisu muzycznego. Znaczny procent druków muzycznych stanowi muzyka polonijnych artystów. Długoletni projekt katalogowania zasobu we współpracy z Biblioteką Narodową był finansowany przez MKiDN.

- Podjęty we wrześniu 2013 r. projekt przeniesienia kolekcji muzycznej do obszerniejszego pomieszczenia został pomyślnie zakończony w maju 2014 r.
- Udostępnienie katalogu druków muzycznych i nagrań dźwiękowych na portalu Muzeum Polskiego w 2013 i 2014 r.
- Organizacja i katalogowanie zbiorów muzycznych.

Prace związane z katalogowaniem zasobu Muzeum

- Muzeum pracuje nad katalogowaniem i opisaniem polis związanych z zasobem muzealnym. W roku 2013 MPA rozpoczęło intensywną organizację i wprowadzanie zapobiegawczych środków ochrony w obszarach magazynów. W ten proces wliczane jest sprawozdanie ze stanu każdego obiektu, zamieszczane w programie Past Perfect dla trójwymiarowych obiektów w muzealnej bazie danych.
- Rozpoczęto prace nad opracowaniem i opisem kolekcji.
- Opracowana została nowa procedura przyjmowania darowizn.
- Opracowano plany stworzenia lepszego systemu organizacyjnego ekspozycji stałej w Sali Głównej.

Koordynacja rozwoju

- W latach 2013-2014 priorytetem było tworzenie planu marketingowego dla placówki oraz przygotowanie do modernizacji strony internetowej.

- Dzięki trwającemu trzeci rok grantowi „Smart Growth” pozyskanemu od Chicago Community Trust MPA zatrudniło firmę marketingową PCI, w celu udzielenia pomocy w sprawach marketingu. MPA przy udziale PCI przygotowuje obecnie nowe metody ulepszenia form promocji placówki oraz poprawy kontaktów z osobami wspierającymi, potencjalnymi członkami, zainteresowanymi gośćmi oraz amerykańskimi i polonijnymi mediami.

Dla przykładu, w przygotowywanej obecnie wystawie zatytułowanej *Sztuka zakazana*, PCI pomaga pracownikom muzeum wypracować wzorcowe kontakty medialne. Został na nowo stworzony strategiczny plan komunikacji. Ważnym punktem tego planu jest rozwinięcie programu działalności z przeznaczeniem dla dzieci i rodzin.

Z pomocą PCI pracujemy aktualnie nad modernizacją strony internetowej, która powinna być gotowa na początku grudnia 2014 roku.

Zmiany organizacyjne

Z końcem lutego 2014 zakończył w MPA swą wieloletnią pracę jako dyrektor Jan M. Loryś. Wraz z przejściem na emeryturę kontynuuje on współpracę z placówką jako historyk MPA. Rada Dyrektorów MPA powołała komisję, która skupiła się na poszukiwaniu nowej osoby na stanowisko dyrektora zarządzającego MPA. Decyzją Komitetu Wykonawczego Rady Dyrektorów Muzeum Polskiego w Ameryce na stanowisko nowego dyrektora zarządzającego MPA została powołana Małgorzata Kot, wyłoniona w wyniku konkursu z grona wielu wykwalifikowanych kandydatów. Nowa dyrektor objęła obowiązki dnia 1 września 2014 roku. Jako dyrektor zarządzająca jest niegłosującym członkiem Rady Dyrektorów MPA. Może proponować projekty, które po przegłosowaniu ich przez Komitet Wykonawczy Rady Dyrektorów MPA wcielane będą w życie.

Ważniejsze wydarzenia z lat 2013-2014

- 4 października 2013 – otwarcie wystawy z okazji 140 lat Zjednoczenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego w Ameryce (ZPRKA), organizacji, która powołała do życia MPA i w której budynku mieści się nasza placówka
- 26 stycznia 2014 – uroczystość otwarcia nowego wejścia do budynku MPA i ZPRKA oraz nowego sklepu muzealnego, dzień darmowego wstępu do MPA
- 12 lutego - Spotkanie z dr Ewą Bobrowską, zatytułowane Olga Boznańska i jej artystyczne przyjaźnie.
- 26 lutego - Spotkanie z Bożeną Jankowską, promujące nową książkę *I ciąg dalszy nastąpił*.
- 1 marca, Teatr Chopina - benefisowe przedstawienie spektakularnego „Rose & the Rime”.
- 3 marca - doroczne uroczystości związane z obchodami Dnia Pułaskiego.
- 9 marca - specjalny pokaz filmu dokumentalnego „Czwarta Dzielnica” z udziałem twórców.
- 12 kwietnia – warsztaty wielkanocne MPA.
- 15 kwietnia – Klub Książki „Trzeci Wtorek”, spotkanie anglojęzyczne omawiające książkę *The Grasinski Girls* autorstwa Mary Erdmans.
- 26 kwietnia - Otwarcie zmodernizowanej ekspozycji stałej poświęconej chicagowskim wizytom św. Jana Pawła II.
- 3 maja – udział MPA w paradzie z okazji Dnia Konstytucji 3 maja w centrum Chicago.

- 1 czerwca - uroczyste zamknięcie wystawy czasowej „Podróże papieża św. Jana Pawła II” składającej się z obrazów i rysunków stworzonych na żywo przez Franklina McMahona.
- 6 czerwca – 34. Bal Letni MPA, główna impreza dochodowa placówki. Wręczaną w czasie tego balu nagrodę Ducha Polskości za swoje osiągnięcia w pielęgnowaniu tradycji i kultury polskiej otrzymała Joann S. Ozog.
- 15 czerwca – otwarcie wystawy upamiętniającej 70. rocznicę walk Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie.
- 17 czerwca – spotkanie Polskiego Klubu Książki „Trzeci Wtorek”, podczas którego przedmiotem dyskusji była powieść *Prawiek i inne czasy* autorstwa Olgi Tokarczuk.
- 20 czerwca – 3 lipca – wyprzedaż duplikatów Biblioteki Muzeum Polskiego w Ameryce.
- 27 czerwca - Koncert fortepianowy Michała Korzistki zasilający program konserwacji starych druków Biblioteki MPA.
- 17 sierpnia - otwarcie wystawy upamiętniającej 70. rocznicę Powstania Warszawskiego
- 23 sierpnia – całodniowa konferencja „Lives in Medicine” Society of Polish American Pre-Health Professionals. Wykład wiodący wygłosiła sława medycyny, dr Maria Siemionow.
- 6 września - Międzynarodowe Święto Latawca, warszaty plastyczne i dzień otwarty w MPA.
- 10 września - Wykład doktor Miry Modelskiej-Creech pt. *Powstanie Warszawskie na tle polityki międzynarodowej okresu II wojny światowej we wspomnieniach wybitnych polskich polityków i wojskowych*
- 4-11 października „Sztuka dla Serca 2014” – tydzień sztuki współczesnej na rzecz Fundacji Dar Serca i Muzeum Polskiego w Ameryce
- 19 października – uroczyste otwarcie wystawy fotografii sztuki obozowej „Sztuka zakazana” ze zbiorów Państwowego Muzeum Auschwitz Birkenau

Działalność popularyzatorska

- W latach 2013-2014 pracownicy MPA regularnie publikowali cotygodniowe artykuły na łamach Dziennika Związkowego, które promują MPA i jego zbiory (artykuły ukazują się w wersji drukowanej i cyfrowej zamieszczanej w Internecie, pod adresem: www.dziennikzwiązkowy.com)
- Pracownicy MPA regularnie promują placówkę w wystąpieniach na antenie radiowej w Radiu 1030 AM w każdy poniedziałek o godzinie 15:20 w programie Jacka Niemczyka , a także w innych mediach polonijnych i amerykańskich.
- Aktywnie działają dwa profile Facebooka: Polish Museum of America (3 892 fanów) i Polish Museum Library (1 773 fanów), oprócz tego każdy zainteresowany informacjami o naszej placówce może zapisać się do grupy umieszczonej na portalu społecznościowym Facebook zatytułowanej Polish Museum of America Library, która ma ponad 1080 fanów.

Autorzy - członkowie zespołu MPA w składzie: Katarzyna Bałutowska, Iwona Bożek, Małgorzata Kot, Halina Misterka i Julita Siegel

